

рив, увеличил височината на зидовете още с няколко метра и поставил три купола и две малки камбанарии в западния край. В тази дописка, авторът (освен че представя какво конкретно е направил и ще прави новият майстор по фасадите и покрива на храма) изказва и предположение за великолепия вид на църквата, който „секий лесно може да си представи“ няколко месеца преди построяването ѝ.

Доста интересно е и съобщението в следващата част на дописката, от което става ясно, че в недостроената и неосветена църква, на 11 май 1863 г., е започнал софийският празник на „Св. св. просветители наши Кирила [и Методий] ... с голям блясък. У църквата са каза слово, у което най-голям предмет захващаше произхождението и животът на просветителите ни, а след отпусът духовенството, облечено у най-великолепните си ц[ърковни] одяния, придружени от пеяне на учители и ученици, поведе народът в училищата за водосвет“. Това не е единственият случай на осъществени ритуали, чествания и празненства в новостроящата се и неосветена митрополитска църква. Било е практика недостроената църква да бъде място на служби, начало на тържества и различни общесвени прояви, за което свидетелстват различни исторически документи, както и много факти във възрожденските дописки. В този дух би могло да се спомене, че на 16 октомври 1860 г. Сава Филаретов тържествено се венчава за Йорданка х. Коцева в „новата църква святого краля Стефана от трима български свещеници“¹¹, макар че църквата не е нито завършена, нито осветена.

Преди Димитровден на 1863 г. новата сграда на църквата „Св. Неделя“ била почти довършена. За това се говори в дописка от София, публикувана във в. „Българска пчела“¹². Според нейния неподписан се автор „тая година съборната черква „Св. Краля Милутина богомвенчаного Стефана“ у Средец ся прави с цел това нещо да ся свърши“. В това време бил почти готов нартикът с 16 свода. Също и „двете разукрашени камбанарии, които ся издигат почти на равна височина с фенерлиите сводове на къшетата на западната страна, като две прекрасни пирамиди, още по-голямо украшение и великолепен глед дават на огромното това и величествено сдание в София“. В дописката е представен и мемориалният надпис от църквата „Св. Неделя“, който днес се пази в каменното хранилище на АИМ на БАН. Според текста на дописката надписът бил изпълнен върху мраморна плоча с „много едри черковно-български букви“ и гласи: „Храм святого боговерного, краля Милутина, наречена го Стефана, въздвигнат от благочестиви пожертвования на българите ву Средец. В дните на н. и. в. султан Абдул Азиса. 1863“. Плочата с надписа била зазидана над западния вход на църквата. В дописката абзацът, посветен на приключващия храмов строеж, завършва с информация за началото на